

Kritika reklamy II

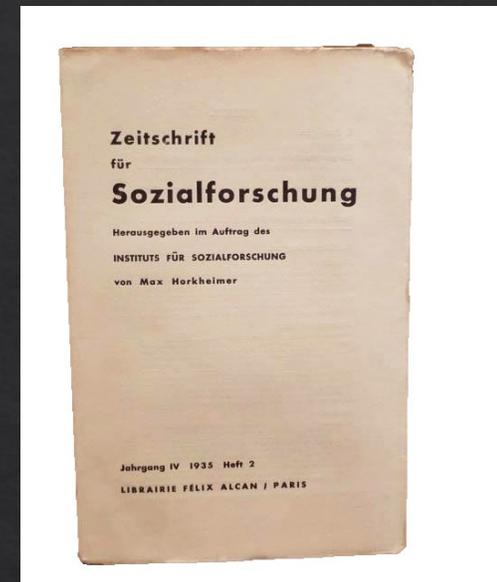
Od kritiky psychologické manipulace k mediálnímu „zdrogování“

osnova

- ◆ Ernst Dichter, James Vicary, Leo Burnett >> Vance Packard, David Riesman (Osamělý dav)
- ◆ Oficiální (politická) obhajoba „hodnot“ konzumerismu: výchova ke svobodě volby, individualismu (individuální odpovědnosti), potírání disciplinaci/restrikci veřejným blahem (manipulativní strategie totalitních režimů)
- ◆ Podrobnější průzkum kvalit těchto hodnot:
 - ◆ v čem může člen konzumní kultury skutečně volit?
 - ◆ Jaké povahy je jeho individualismus
 - ◆ Jaký vliv (manipulativní) má rostoucí rozmanitost a technologie médií, služeb a zboží?

Kritika konzumerismu a revitalizace Franfurtské školy

- ◆ Občan – konzument = z kaváren do kina (proměna občanské společnosti)
- ◆ Tzv. Frankfurtská škola – Ústav pro sociální výzkum na Univerzitě ve Frankfurtu (1924, 1931, 1933- Paříž a New York, 1950 zpátky)
- ◆ Max Horkheimer (1895-1973) s Adornem: *Dialektika osvícenství*, 1947 a 1969.
- ◆ Theodor W. Adorno (1903-1969): *Schéma masové kultury*. 1942.
- ◆ Herbert Marcuse (1898-1979): *Jednorozměrný člověk. Studie o ideologii vyspělé průmyslové společnosti*, 1964.
- ◆ Jürgen Habermas (nar. 1929): *Strukturální přeměna veřejnosti*, 1962.

**Racionalizace
Standardizace
Homo
oeconomicus**

**Afirmativní
kultura**

**Veřejné
mínění jako
nástroj public
relation (fúze
informace a**

Spotřební kultura

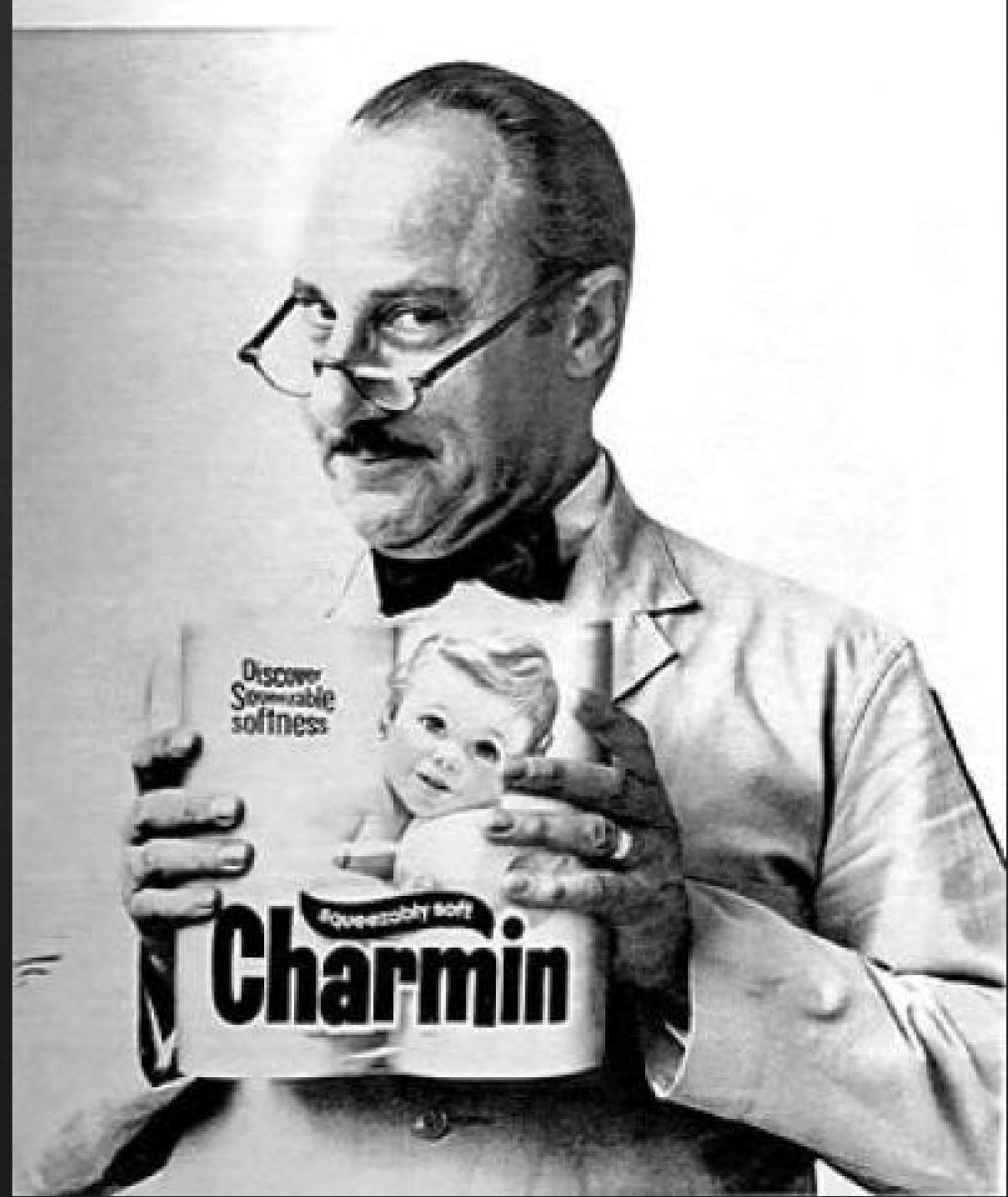
- ◆ Supermarket Checkers: "The Front Line" 1965 Reader's Digest; Grocery Store Cashier Training <https://www.youtube.com/watch?v=objegP00sf8> (do 5:00 a od 12:20)
- ◆ Southdale 1956 Richfield Edina Shopping Mall <https://www.youtube.com/watch?v=0-c7IqDxukE>

Neodolatelné vášně a společenský život spotřebitele

Mr. Whipple *Don't squeeze the Charmin Bath
Tissue Toilet paper*
(Pro Procter and Gamble agentura Benton and
Bowels, USA, 1964)

<https://www.youtube.com/watch?v=DUGroVDEVfQ>

https://www.youtube.com/watch?v=VSpWRgCC_L8

Sebeidentifikace spotřebitele

Virginia Slims looks back upon the self-made man (and all the women who made him possible).

You've come a long way, baby.

VIRGINIA SLIMS
With rich Virginia flavor women like

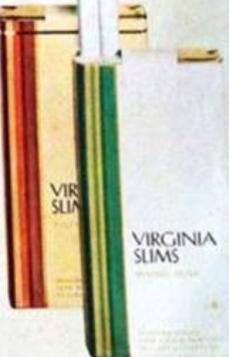
Warning: The Surgeon General Has Determined that Cigarette Smoking is Dangerous to Your Health.

Regular: 16 mg. "tar," 1.1 mg. nicotine
Menthol: 17 mg. "tar," 1.1 mg. nicotine av.
per cigarette, FTC Report Mar.'74

You've come a long way, baby.

VIRGINIA SLIMS
With rich Virginia flavor women like,
Menthol or regular.

Fashion: Pauline Trigere

◇ <https://www.youtube.com/watch?v=5chNheegvO4>

If you think flavor went out
when filters came in—

try Marlboro

—the filter cigarette
with the unfiltered taste

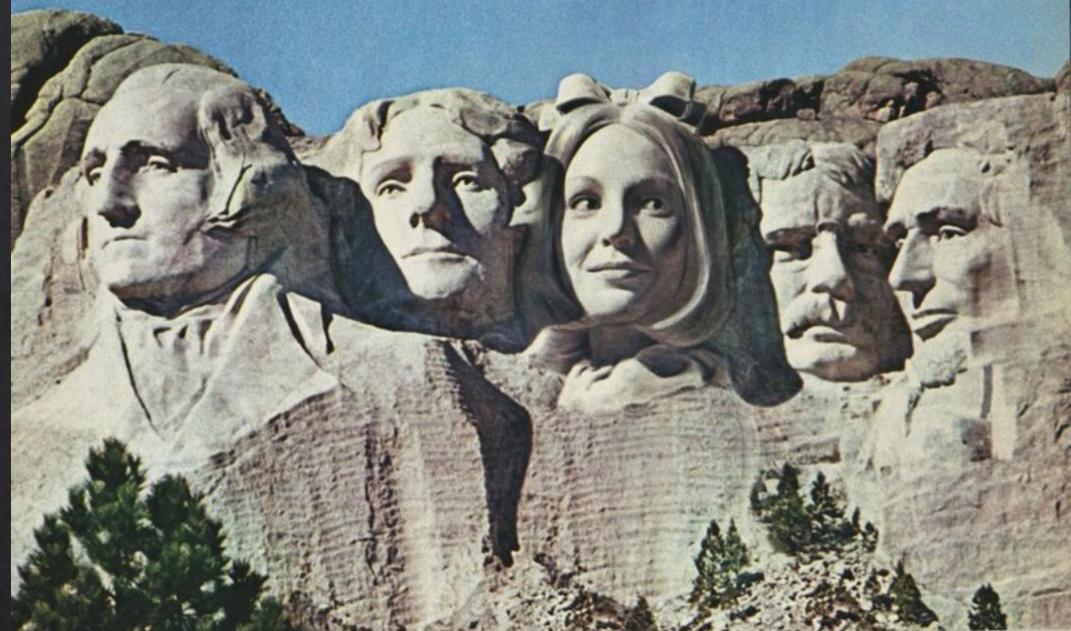
If you think flavor went out when filters came in, you've got another smoke coming. Make it Marlboro. This one delivers the goods on flavor. Always has. That famous Marlboro Filter-Flavor recipe gives a man a lot of flavor to draw on—and mighty easy drawing it is.

Sort of nice to know a cigarette so good can be so comfortable to smoke through Marlboro's exclusive Selectrate filter.

Flip-Top box or king size soft pack

Make yourself comfortable
—have a Marlboro

On Father's Day, Virginia Slims reminds you that founding fathers couldn't have been founding fathers without founding mothers.

You've come a long way, baby.

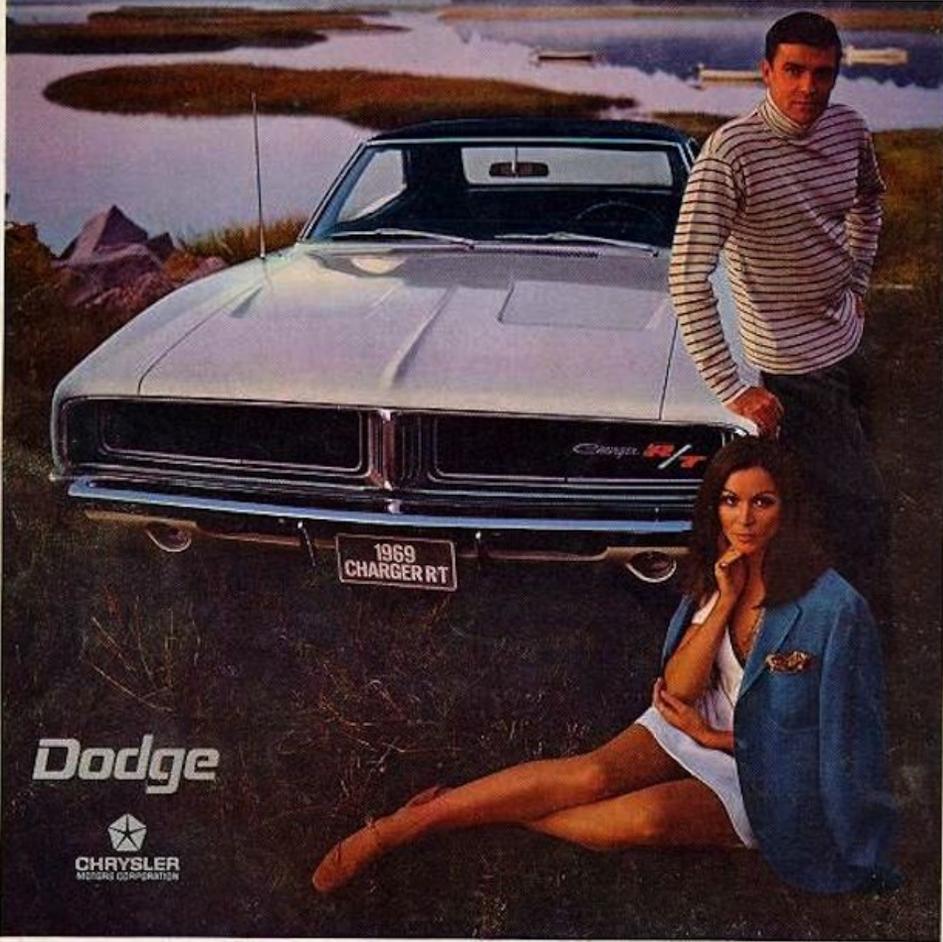
VIRGINIA SLIMS.

Warning: The Surgeon General Has Determined That Cigarette Smoking Is Dangerous to Your Health.

17 mg. "tar," 1.2 mg. nicotine av. per cigarette, FTC Report Feb.'73

1969

Možná byste si mysleli, že Ralfova nová láska by mi měla být překážkou. Mám na mysli to jak, byla tím jediným, o čem pořád mluvil. No, ale zvykla jsem si. Když to tak vezmu, myslím, že nová *Charger R/T* nás skutečně dala dohromady. Naučil mě, jak přehodit čtyřrychlostní převodovku. Necháává mě vybírat přehrávací pásky. A čistit plastové kelímky. To není špatné. Dokonce se jednou zmínil o manželství.

Dodge

The Eternal Triangle.

You'd think Ralph's new love would have been curtains for me. I mean, it was all he talked about. Well, I learned to live with it. As it turned out, I think his new Charger R/T really

brought us closer together. He's taught me how to shift the 4-speed synchromesh. He lets me pick out the stereo tapes. And clean the vinyl buckets. It's not all bad. He even mentioned marriage once.

DODGE fever
The Catch of The Year

*"to wake up the spectator who has
been drugged by spectacular
images,"*

Společenský život se stal
reprezentacemi

Dehumanizace

Komodizace

Détournement [deturnəmə]
(vylomení/narušení/zneužití)

Guy Debord (*Společnost spektáklu* 1967 a
1983)

Roland Barthes (1915-1980)

- ◆ 1953 – *Nulový stupeň rukopisu*
- ◆ 1954--1956 – eseje v časopise *Les lettres nouvelles*, 1957 *Mytologie*

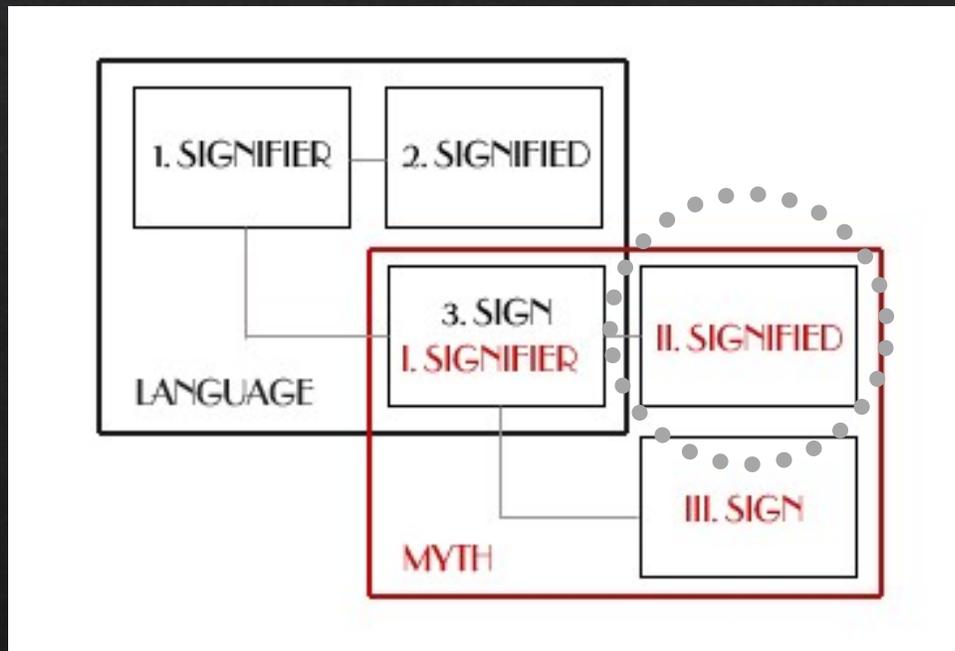
Kolektivní představy jako znakové systémy

Buržoazní *Norma* se stává univerzální *přirozeností*

Roland Barthes: Mytologie

Mýtus parazituje na (vyprázdněném/uzavřeném) jazykovém znaku (jehož smysl se stává formou) a vytváří k němu velmi mlhavý koncept (nové označované), které se odvíjí především od své funkce (v závislosti na druhu/typu recipienta)

Metajazyk – sekundární jazyk v němž vypovídáme o tom prvním (jazyce)

Římské ofinky a pot svědomí

vlhkost

Do have an Avon try-on of Rich Moisture Cream...

"Avon calling" means a wonderful opportunity, with the help of your Avon Representative, to have a try-on of Avon's famous cosmetics and fragrances.

and you'll want to use Avon's other moisturized cosmetics, too! Your complexion responds as gratefully to the moisture-laden miracle of Rich Moisture Cream, as a flower responds to rain. You'll love its greaseless texture and the way it makes your skin bloom. You will then want the added benefits of Avon's other moisturized cosmetics... Deep Clean, Skin Freshener, Astringent and—newest of all—Moisturized Hand Cream. Do ask your friendly Avon Representative for a Rich Moisture Cream try-on when she calls!

IF YOU WISH AN AVON REPRESENTATIVE TO CALL, CONSULT YOUR LOCAL PHONE DIRECTORY

AVON cosmetics

RADIO CITY, NEW YORK

AVAILABLE ONLY THROUGH YOUR AVON REPRESENTATIVE WHO CALLS AT YOUR HOME

© COPYRIGHT 1964, AVON PRODUCTS, INC.

BE COOL... BE BEAUTIFUL... USE BEAUTY ICE®

...it's like bathing your face in champagne!

Don't smother your skin with hot, heavy lotions and creams. Cool, sparkling-bright Beauty Ice does radiant things to your complexion! Works as a miraculous moisturizer to soften and smooth your skin. Works as an astringent to tone, refine pores. Restores young dewiness to your face. It's a beauty product unlike any you've ever known before. Not a liquid, not a cream, but a shimmering, blue-green "solid moisture". Refresh and revive with Beauty Ice—have this champagne look, this champagne feeling all through the sultry Summer! 1.50 plus tax

New, new DESERT FLOWER

Beauty Ice

by SHULTON

THE ONLY MOISTURIZER THAT REFINES PORES!

© 1964 AVON PRODUCTS, INC.

*REGISTERED

Čistota, hloubka a pěnivost

- ◆ <https://www.youtube.com/watch?v=5S2gt3BxhOM> (skrz naskrz bílý)
- ◆ <https://www.youtube.com/watch?v=D93fK9vBnMg> (soft, gentle, bubbly)
- ◆ <https://www.youtube.com/watch?v=VE-qHn0akBI> (feel it!, Leo Burnett)

Marshall McLuhan (1911-1980)

- ◆ Médium
- ◆ Extenze
- ◆ Horká a chladná média (< Walter Benjamin a Bertold Brecht)
- ◆ <https://www.youtube.com/watch?v=8vrucwaxCcl> (*I've never did this!*)

1947 – *Americká reklama*

„orgie iracionalismu jako strategie k získání naděje a dobré nálady“

1964 – *Jak rozumět médiím*

1970 – *Mechanická nevěsta*
(technologie a sex)

„Tyran dnes nevládne (...) pěstí, ale v převleku za výzkumníka trhu vede svá stáda cestami užitku a pohodlí.“

Ve spárech technologie

Dotazovatelka při diskuzi s Marshallem McLuhanem v televizním pořadu:

if the medium is the message and it doesnt matter what we say on TV why are we all here tonight and why am I asking this question?

Jestliže je samo médium zprávou a nezáleží na tom, co v televizi řekneme, proč jsme vlastně dnes večer tady a proč zde pokládám tuto otázku?

Marshall McLuhan (1936-1980):

Nikdy jsem neřekl, že nezáleží na tom, co řeknete v TV,

řekl jsem, že efekt televize, ona zpráva, zpráva této televize, je zcela nezávislá na svém programu.

Protože kolem televize se shromažďuje obrovská technologie, která vytváří kolem vás, kolem vás osobně, určité prostředí, fyzicky, a působí coby rozhodující, zatímco program, působí podružně.

*Glamour Legs
by Mojud*

NOW...
IN SPRINGTIME

■ Now, when there's no longer the cold to consider, and your public takes his eye off his own collar and begins to look around again—now is the time to rebekit your eye, to make sure you're ready down here to face the eyes of March. Answer yourself of big headlines with Mojud. You can depend upon them heavily here, for every pair is made with loving care to give you extra beauty, extra glamour, extra waist and extra eye-catchingness, too. In Mojud's Hollywood-inspired *Favorite Shades* were created to click with your smartest costume color!

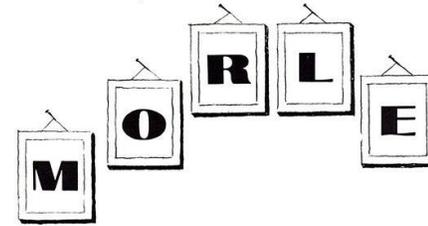
MOJUD
Unforgettable

The Stocking Parade

MAY
15¢

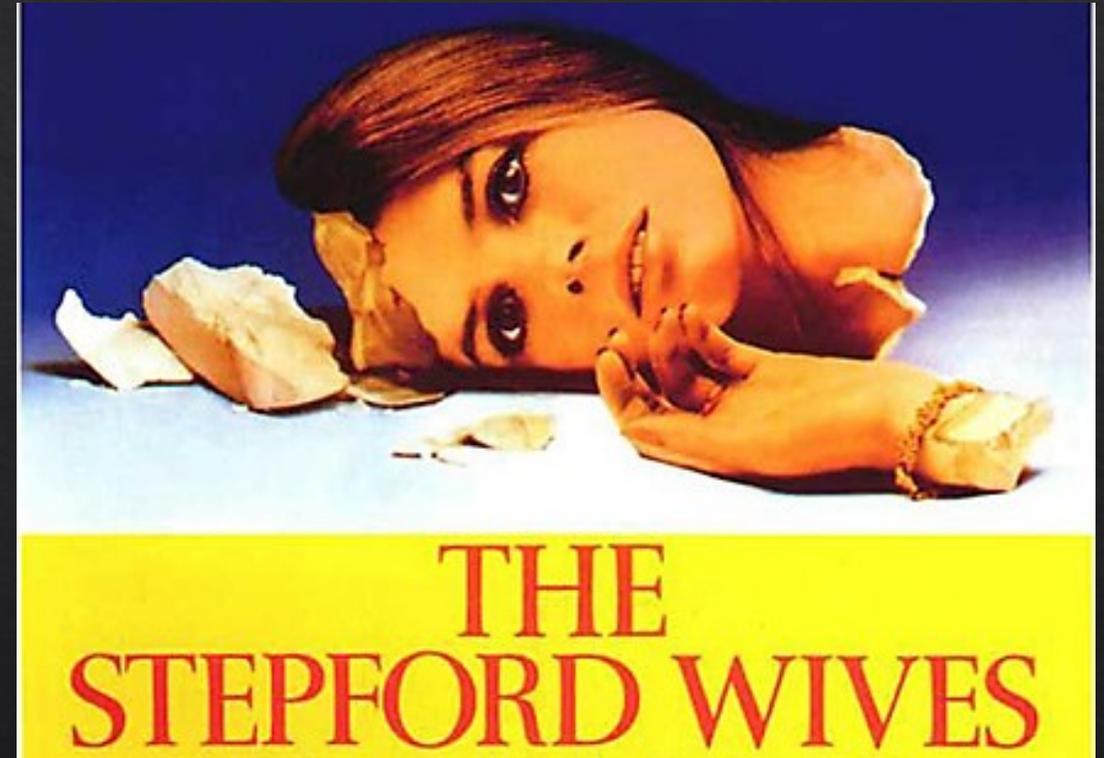
Always look for the name

for that enchanting look in nylons

Mechanická nevěsta, stepfordská panička a reklama (jako persvazivní, mytizující způsob komunikace)

- ◆ Řemeslná dokonalost (technika)
- ◆ Informační impotence
(*nechceme, aby naše předsudky byly narušeny informacemi, s. 50*)
- ◆ Úspěšný lovec lidí

Ira Levin: *Stepfordské paničky* (1972, česky 1974, film 1975, komedie 2009) - Tělo-komodita – stroj
Standardizovaná dokonalost zboží

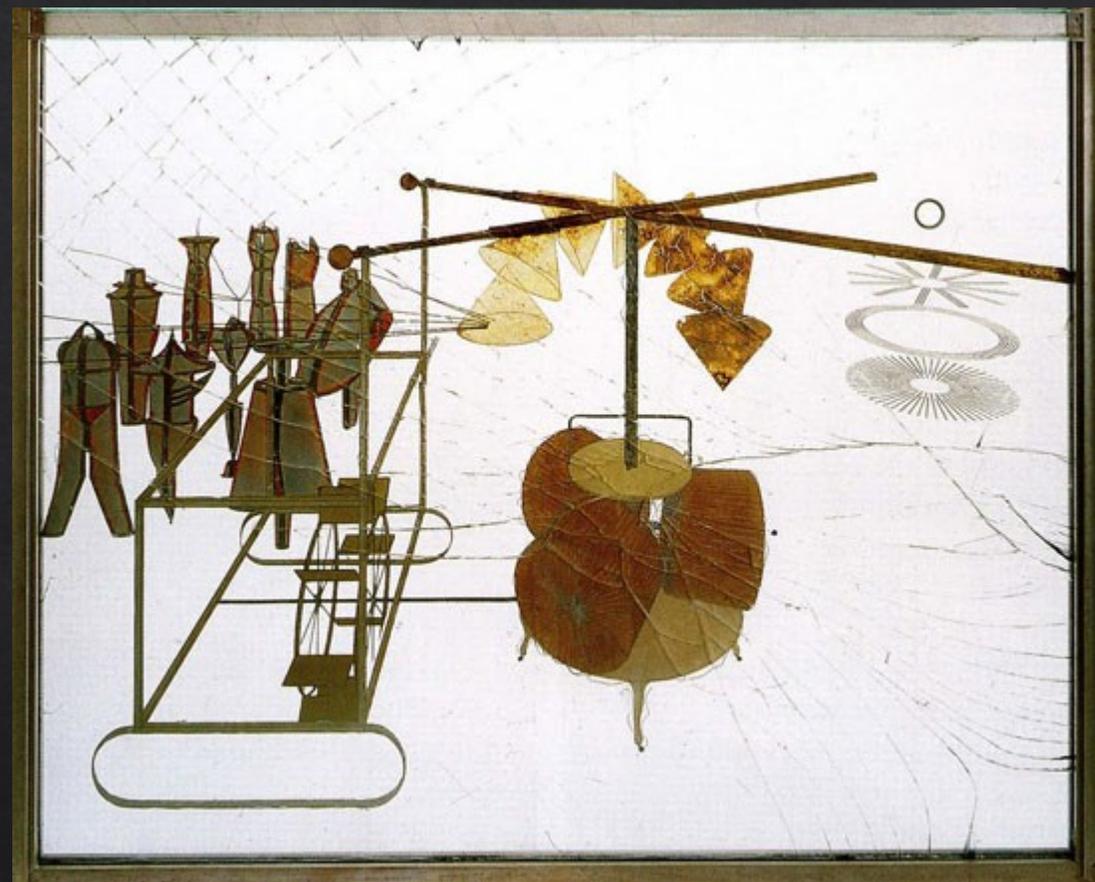
Standardizace, vzorce chování, tělo na kusy a na prodej

◆ „Simultánní audiovizuální dojem (...) vytváří standardizované myšlení, a to tím, že poskytne divákovi okamžitou vizuální představu dřív, než má vůbec čas si vykouzlit svou vlastní interpretaci.“ (s. 28)

◆ Ženy prodejné a ženy školené pro manželství používají tytéž prostředky k získání mužů (pro výhodnou „transakci“):

Šaty s hrbem na zadnici (*honzík*), odhalená ramena, paže, šíje, ňadra vyložená v dekoltu jako na pultu a naondulované vlasy. L. N. Tolstoj, *Kreuzerova sonáta*, 1889, kpt. 6, člověk – komodita (tělo)

◆ Tělo sice nahé, ale na kusy (stav poznání skutečnosti) <https://www.youtube.com/watch?v=rDuiU2R33NQ>

Marcel Duchamp: *Nevěsta svlékaná svými mládenci* (1915-1923) – skutečnost a její avantgardní voyeuři